

**Kinnitatud Rakvere linnavolikogu
24. augusti 2022. a määrusega nr 15**

**RAKVERE LINNA ARENGUKAVA
AASTATEKS 2022-2030**

Rakvere 2022

SISUKORD

Kinnitatud Rakvere linnavolikogu	1
SISSEJUHATUS	3
1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ.....	4
HARIDUS.....	4
NOORSOOTÖÖ. HUVIHARIDUS	8
2.TARISTU	11
3. RUUMILINE PLANEERIMINE.....	16
4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS	20
5. HALJASTUS.....	24
6. SPORT	27
7. KULTUUR	30
8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTEKAITSE, TERVIS.....	32
TERVIS.....	37
9.KOLMAS SEKTOR.....	39
10.ETTEVÕTLUS, TURISM	40
11.RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2023-2027)	46
Rakvere linna eelarvestrateegia 2023-2027	48
KOKKUVÕTE	53

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa ning näidates ära valdkondade vahelised koostöö- ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurus - rahvaarv 01.04.2022 a. seisuga 14716 elanikku, pindala 10,73 km² - arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseumid, kutseline teater, spaa, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, arvukalt huviringe ja seltsitegevust. Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskustele, nagu Viljandi, Paide ja Haapsalu - kasvanud XX sajandil jõudsalt, saavutati 80-ndate lõpul haripunkt 20 000 elanikuga. Alates sealtmaalt on linna rahvaarv aeglaselt, kuid pidevalt vähenenud.

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuproгноosi erinevad stsenaariumid näitavad, et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolises-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavas n-ö võimalikke reserve juhuks, kui prognoos paika ei pea. Linna praegune suurus on küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arengu jaoks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv – see tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

Linna arengu suunamise üheks oluliseks aluseks on linna üldplaneering. Kehtiv Rakvere linna üldplaneering annab võimaluse vaadata üle ka sellest lähtuvad kokkulepped, antud juhul siis linna arengukava.

Linna tulevikusoo – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgema hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on ruumi mõelda.

1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

HARIDUS

Hetkeiseis

Rakveres on esindatud haridustasemed alates alusharidusest ja lõpetades kutseharidusega, mis annab õpivõimaluse linnas ligi 3500 lapsele ja noorele. Täiskasvanutele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides.

- **Alusharidust** omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Rohuaia Lasteaias, Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lapsehoiuteenust vastavalt vajadusele.
- **Põhiharidust** omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Vabaduse Koolis ja Rakvere Reaalkoolis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis, Mihkli Koolis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Keskharidust** omandavad õpilased Rakvere Riigigümnaasiumis Rakvere Eragümnaasiumis, Rakvere Waldorfkoolis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Kutse- ja täiskasvanuhariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis.
- **Kõrgharidust** pakub Rakvere lähistel Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituut. Rakvere linn arendab koostööd kõikide Eesti ülikoolidega pakkudes ja võimaldades koostööd teadusarenduseks, teadusprojektideks ja uuringuteks läbi erinevate koostööprojektide ning tudengitele praktika läbiviimiseks.
- **Huvihariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning linnas tegutsevates erahuvikoolides. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides ja kolmandas sektoris.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on:

- eriilmelised üldharidus-, huviharidus-, spordi- ja kultuuriasutused, mis moodustavad mitmekesise õpikeskkonna;
- koostöö erinevate haridusasutuste vahel;
- on loodud eri- ja tõhustatud toel õppivatele lastele nende vajadustest lähtuvalt õppimisvõimalused;
- kaasaegsed infotehnoloogia võimalused;
- lasteaedade hooned on renoveeritud;
- haridusasutustes töötab tunnustusi pälvinud pädev personal.

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on:

- munitsipaalpõhikoolide tegutsemisvorm alates 2030. aastast on kokku leppimata;
- tugispetsialistide ja õpetajate vähesus ning ebapiisav järelkasv;
- pikaajalise kaasava hariduse kontseptsiooni puudumine;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes nüüdisaegse õpikäsituse elluviimiseks;
- koolide füüsiline õpikeskkond on vananenud;
- suurem osa haridusasutusi vajavad uuendamist;
- formaalse ja mitteformaalse hariduse lõiming on vähene;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres kohapeal puuduvad.

Visioon 2030: Haridusasutuste võrgustik ning formaalse ja mitteformaalse õppimise võimaluste paljusus toetab igas vanuses õppija vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel tema huvidest ja võimetest lähtuvalt. Rakvere linn on uuendusmeelne, väärtustab teadus- ja arendustegevust ning on koostöös kõrgkoolidega aktiivne ja nähtav.

- **Alusharidus:** kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav;
- **Põhiharidus:** linna kõikides põhikoolides on loodud nüüdisaegset õpikäsitust toetavad õpitingimused kvaliteetse põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab jätkata haridusteed soovitud koolis;
- **Huviharidus ja huvitegevus:** Rakvere linna elanikel on mitmekülgsed võimalused huvihariduse omandamiseks ja huvitegevusega tegelemiseks, üld- ja huvihariduses tehakse lõimitud koostööd ja ressursse kasutatakse optimaalselt;
- **Kesk-, kutse- ja kõrgharidus:** linnal on välja kujunenud koostöövormid kesk-, kutse- ja kõrgharidust ning täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi.

Haridusasutuste ühisosana tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	Linna haridusasutused on integreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele ülemineku sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.			
	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
			T 1.1.1. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt tuge vajavate laste/õpilaste toetamine.	Pidev
	E 1.1 Tuge vajavatele õpilastele on loodud	T 1.1.2. Tugispetsialistide koostöö soodustamine, nt ühiskoolitused	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid

vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete edasiarendamine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus).	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
	T 1.1.4. Rakvere haridusasutuste ülese õppenõustamissüsteemi mudeli väljatöötamine.	2022-2025	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
E 1.2. Haridusasutused osalevad ühiselt või oma asutusega õppeprotsessi toetavates projektides ja programmides.	T 1.2.1 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, linna haridusasutused, erasektor projektid
E 1.3 Rakvere linna haridusasutustel on ajakohane infotehnoloogiline taristu.	T 1.3.1 Infotehnoloogia ajakohastamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
E 1.4 Rakvere linn on koostööpartner täiskasvanuharidust ja erialaõpet pakkuvatele asutustele.	T 1.4.1 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Ametikool, projektid.
E 1.5 Linn on avatud koostöökserinevate kõrgkoolidega	T 1.5.1 Koostöös kõrgkoolidega linna arengu toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused.
	T 1.5.2 Linnavalitsus ja allasutused võimaldavad praktikakohti erinevate kõrgkoolide üliõpilastele.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused

Lisaks linnas lahendamist vajavad haridusvaldkonna eesmärgid, haridusvaldkondade lõikes

	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
ALUSHARIDUS	Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.			
	E 1.6 Alusharidus on kättesaadav, igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe	T 1.6.1 Sõimeealiste laste lapsehoiu-teenuse rahastamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.6.2 Täiendavate lasteaia- ja sõimekohtade ostmise erasektorist.	Vajadusel	Linnavalitsus, projektid
		T 1.6.3 Koostöö eralasteaedade ja -lastehoidudega.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
		T 1.6.4 Lasteaedades märgatakse iga lapse eripära ja talle tagatakse sobiv arengukeskkond, mis kindlustab võimetekohase haridustee jätkamise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad
		T 1.6.5. Lasteaedade ja -hoidude ümberehitamine kõikide laste vajadusi arvestades	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad
PÕHI- ja KESKHARIDUS	Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise kesk- ja põhihariduse omandamiseks.			
	E 1.7 Koolivõrk on ümberkorraldatud .	T 1.7.1 Ümberkorraldatud koolivõrgus alustab linnas 1. 09. 2022. a. 3 põhikooli 4 hoones.	2022	Linnavalitsus, projektid, riik
	E 1.8 Koolide füüsiline õpikeskkond vastab õppekava nõuetele.	T 1.8.1 Seoses riigigümnaasiumi avamisega 1.09.2022 analüüsitakse tulevaste põhikoolide ruumiprogramme, arvestades kõikide õpilaste vajadusi, lähtudes tervisekaitse, turvalisuse jm nõuetest.	2022	Linnavalitsus, riik, projektid
		T 1.8.2. Koolihoonete ümberehitamine kõikide õpilaste vajadusi arvestades.	2023 - 2027	Linnavalitsus, riik,projektid
		T 1.8.3 Töö ja- tehnoloogiakeskuse valmimine ja sisustamine.	2022	Linnavalitsus, riik,projektid

E 1.9 Haridus on konkurentsi-võimeline.	T 1.9.1 Koolijuhtide erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt koolijuhi kompetentsimudelist.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.9.2 Koolide õppetöö korralduse paindlikkuse (nt distantsõpe, hübriidõpe jm vormid) toetamine ja vajalike vahendite soetamine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.9.3 Põhikoolide õppekavade kontseptsiooni loomine.	2022	Munitsipaalharidus-asutused koostöös Linnavalitsusega
	T 1.9.4 Külalisõpetajate kaasamine, õpilaste ja õpetajate välisvahetus.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.9.5 Koostöö linnas tegutsevate erakoolidega, et laiendada valikuvõimalusi põhihariduse omandamiseks erinevate pedagoogiliste lähenemisviiside kaudu.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.9.6. Üldhariduskoolid teevad koostööd huvikoolidega, et siduda formaalne ja mitteformaalne haridus, lähtudes suunast „Linn kui õpikeskkond“.	2022-2023	Linnavalitsus, koolid, projektid

NOORSOOTÖÖ. HUVIHARIDUS

Hetkeseis

Rakvere linnas on mitmekesised noorsootöövõimalused. Erinevad sihtrühmad on kaasatud huvikoolide, huviringide, noortekeskuse, sotsiaalkeskuse laste päevakeskuse ja koolides korraldatava noorsootöö kaudu.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused kahes munitsipaalhuvikoolis: Rakvere Muusikakoolis ja Rakvere Spordikoolis. Lisaks toetatakse Rakvere linnas tegutsevaid erahuvikoole: muusika-, tantsu-, kunsti-, tehnika- jm valdkonnas.

Huvitegevust pakutakse linna üldhariduskoolides, erakoolides, Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskuses, noortekeskuses-kultuuri- ja spordiorganisatsioonides jm. Riikliku täiendava toetuse abil on võimalik huvihariduse ja huvitegevuse valdkonnas mitmekesistatakse huvihariduse ja -tegevuse võimalusi ja kättesaadavust.

Rakvere Avatud Noortekeskus kaasab oma tegevusse noori vanuses 7-26 aastat. Koostöös erinevate huvitegevuste pakkujatega, koolide huvijuhtidega ja organisatsioonidega luuakse noortele erinevaid võimalusi arendavateks tegevuseks nii noortekeskuses kui ka avatud linnaruumis. Avatud Noortekeskus korraldab noorte tööhõivevalmidust õpilasmaleva

korraldamisega. Riskioludes elavatele ja/või probleemkäitumisega noorte toetamiseks ja suunamiseks tehakse koostööd linna noorsoopolitsei ja lastekaitsega. Noortekeskus kuulub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse ja on avatud võimalustele erinevate võrgustikega liitumiseks.

Mitmekesised vaba aja sisustamise võimalused on loodud noortele ka Lääne-Virumaa Keskraamatukogus ja laste päevakeskuses.

Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Noorteühing Eesti 4H, TORE liikumine jt.

Rakvere linna noortel on võimalik osaleda Rakvere linna õpilasesinduses ja Lääne-Virumaa Noortekogus. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilasesindused kõigis linna üldhariduskoolides. Rakvere linnas on noorte omaalgatuse toetamise kord, mis võimaldab noortel oma ideid realiseerida.

Aasta 2030 visioon

- Linnaruumis on noorele loodud head tingimused arenguks ja eneseteostuseks mitmekülge, lõimitud formaalse ja mitteformaalse õppe kaudu.
- Noorsootöös lähtutakse noorte tegelikest vajadustest ja huvidest.
- Noorsootöötajad on kvalifitseeritud valdkonnaspetsialistid.
- Rakvere Avatud Noortekeskus on ümber struktureeritud ja avatud noorsootööd pakutakse kaasaegsetes ruumides.
- Noorsootöös, huvihariduses ja huvitegevuses omandatud oskused ja pädevused on arvestatud üldharidusõppes.
- Rakvere on osa maakondlikust ja üleriigilistest noorsootöö võrgustikest.
- Noorteinfo on hästi kättesaadav, soodustatakse noorte osalus kogemuse saamist ning tagatud on mitmekülgsete võimalused ettevõtlikkuse suurendamiseks.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
	T 1.10.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid
	T. 1.10.2 Noortega tegelevate organisatsioonide ja erahuvikoolide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor

E 1.10 Huviharidus ja huvitegevus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T 1.10.3 Huvihariduses ja huvitegevuses osalemise info haldamissüsteemi arendamine (Arno/SPOKU).	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
	T 1.10.4 Noorte kaasamise toetamine (nt osaluskogu)	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik
	T 1.10.5 Munitsipaalhuvikoolide kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
E 1.11 Püsiva noortekeskuse tagamine	T 1.11.1 Rakvere Avatud Noortekeskuse ümber struktureerimisega luuakse linna hallatav struktuuriüksus.	2022-2023	Linnavalitsus
	T 1.11.2 Rakvere Avatud Noortekeskuse kaasajastamine.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid
E 1.12 Noorte omaalgatuse toetamine	T 1.12.1 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine, toetustingimuste kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 1.13 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 1.13.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööharjumuse kasvatamiseks.	Pidev	Linnavalitsus Noortekeskus,
E 1.14 Rakvere linna noorsootöö valdkonna arendamine	T 1.14.1 Noorsootöö kvaliteedi hindamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
	T 1.14.2 Noorsootöötajate ja noorte tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
E 1.15 Noorsootöö teenuse jõudmine uute noorteni	T 1.15.1. Osalemise riiklikes ja rahvusvahelistes projektides ning programmides.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused, projektid

2.TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitletakse selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööpäevas on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Edasiste arenduste puhul tuleb leida vahendeid liitumiste rajamiseks ning seda vajadusel ka naaberomavalitsuste territooriumil. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad on täpsemalt määratud ja kirjeldatud ÜVK arengukavas aastateks 2022-2035.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka oma trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka õhu kaudu leviv andmeedastus. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Plaanis on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teha. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel kõrvaldada õhuliinid ja asendada need maakaablitega. Avaliku WiFi-võrguga on kaetud piirkond keskväljak-Kolmainu kirik-Tallinna tänav.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse võimalusel maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt, korraldades riigihanke minikonkursside kolme pakkuja vahel iga poole aasta tagant.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku 84,5 km valgustuspunkte on kokku ca 3000, välisvalgustusvõrgu kilpe 45 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 930. Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu. Võimalusel kasutada riiklike tõukefondide rahalisi vahendeid tänavavalgustuse uuendamiseks. 2019. aastal sai Rakvere linn toetust EL Ühtekuuluvusfondist KIK vahendusel projektile „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“, mille raames on renoveeritud ja täiendavalt lisatud kokku 1554 tänavavalgustuspunkti. Lähiaastatel on plaanis Rakvere linna tänavavalgustus viia täielikult üle LED-valgustusele ja kaasaegsele infrastruktuurile.

Soojavarustus

Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond, kus tarbijad teenust kasutavad. Probleemiks on hetkel osade soojatrasside halb seisukord. Renoveerimist vajavatesse trassidesse investeerimiseks taotleb soojaettevõtte Rakvere Soojuse AS vastavaid toetusi Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu süsteemi efektiivne tööhoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine. Soojaettevõtte ja linnakodaniku seisukohalt on soodne, et linna soojavõrku on ühendatud palju erinevaid soojatootjaid (Rakvere ES Bioenergia OÜ, Adven Eesti AS, Rakvere Soojus AS). Tarbijale on soojatootjate lai valik väga positiivne ning kaugküte on hinnalt ja varustuskindluselt osutunud täiesti konkurentsivõimeliseks kütteliigiks. Regulaarselt vaadatakse üle Rakvere Linnavolikogu 15. detsembri 2010 a. määrus nr 30 „Rakvere kaugküttepiirkonna määramine“.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on positiivne faktor. Kuigi ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, siis teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks. Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas ja vastupidi. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Raudteejaama kõrval, Jaama puiestee asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti kavandame kogu ülejäänud infrastruktuuri, mis seotud rongiliiklusega, (bussipeatused, ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad, jalgrattaparklad ja -majad, ootesaal, tualetid jne) välja arendamist.

Sõiduteed

Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viadukt ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Linnateid renoveeritakse vastavalt vajadusele ja võimalusele.

Ühistransport

Alates 2016. aastast on ühistransport Rakvere linna korraldada. Selle aja jooksul on selgunud inimeste liikumisharjumused ning ootused nii linnasisesele kui linna piire ületavale liinivõrgule. Aastast 2022 alustasid Rakvere linnaliinide teenindamist 8-aastase avaliku teenindamise lepingu alusel gaasikütust kasutavad bussid, avati uus linnaliin, mis arvestab ümberistumisvõimalustega Rakveres peatuvatele reisirongidele ja samuti lisati väljumisi olemasolevate linnaliinide sõiduplaanidesse.

Kõnniteed (käsitletakse ka kergliiklejatele mõeldud teid)

Rakveres on kergliiklus- ja kõnniteede arvukus suurenenud ja tehniline seisukord on tunduvalt paranenud, võrgustiku arendamist tuleb jätkata. Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk. Arengukava perioodil

- Kesklinn – Tartu tänava lõpuni
- Kesklinn – Narva tänava lõpuni
- Kesklinn – Rägavere tee lõpuni
- Karja tänav, Vesiveski tänavast Kastani puisteeni
- Õie tn Annemäe teest kuni Tammiku tänavani
- Tammiku tänav
- Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja kergliiklusteede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või kergliiklusvahendiga. On loodud ühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade kergliiklusteedega. Toimib kergliiklusvahendite laenutussüsteem.
- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades.
- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi.
- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuvenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Tallinna tn on ühendatud Jaama puistestega C. R. Jakobsoni tn pikenduse kaudu.
- Rägavere tee ja Linnuriigi ühendamine.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.1. Kõnni- ja kergliiklusteede ehitus ja remont	T 2.1.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis ühendab erinevad suunad: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kesklinn – Tartu tänava lõpuni 2. Karja tänav - Vesiveski tänavast Kastani puiesteeni 3. Kesklinn - Rägavere tee lõpuni 4. Õie tänav - Annemäe teest kuni Tammiku tänavani 5. Tammiku tn – Õie tn kuni Tõrma ringini 6. Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni 7. Narva tn 	2022 2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine	T 2.2.1 Suure koormusega tänavate ja ristmike väljaehitamine <i>Teed ja tänavad</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rägavere tee (Kaevu tn – linnapiirini) 2. Tallinna tn (Võidu tn – Kauba tn) 3. Võidu tn (Jaama tn – Tallinna tn) 4. Karja tn (Vesiveski tn – Tartu tn) 5. Sauna tn 6. Narva tn 7. Õli tn 8. Niine tn 9. Malmi tn 10. Härma tn 11. Sepa tn 12. Kauba tn 13. J. Kunderi tn 14. Kastani puiestee 15. Vabaduse tn 16. Navi tn 17. Sikupilli 18. Muru <i>Ristmikud</i> <ol style="list-style-type: none"> 19. Laada – F. G. Adoffi 20. Tartu tn - Karja tn - Kastani pst – J. Kunderi tn. 21. Tartu tn – Lilleoru tn 22. Lai tn ringristmik 	2022- 2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.3 Energiasäästu arendamine	T 2.3.1 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeringute kava uuendamine.	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid

E 2.4 Tänavavalgustuse ökonomsemaks ja energia- säästlikumaks muutmine kasutades innovatiivseid lahendusi	T 2.4.1 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonomsemate ja töökindlamatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.5 Raudteetranspordi integreerimine erinevate liikumisviisidega	T 2.5.1 Raudteepeatuse juurde ehitatakse välja bussipaviljon ootesaali ning tualettidega.	2022- 2024	Linnavalitsus, projektid
	T 2.5.2 Paigaldatakse bussiliikluse reaalaja infotahvlid.	2022- 2024	Linnavalitsus, projektid
	T.2.5.3 Ehitatakse välja raudteejaama viivad juurdepääsuteed, kõnniteed, kergliiklustee.	2022- 2025	Linnavalitsus, projektid

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.6 Ühistranspordi arendamine	T 2.6.1 Ühistranspordiliinide peatuskohtade korrastamine ja remont.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.6.2 Autovabade päevade korraldamise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.7 Linna liiklusskeemi arendamine, tänavavõrgu arendamine	T 2.7.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljaku kõrvale (Laada tn 12a planeeritava hoone alla), Lai tn 11b, Kastani puiestee, Vabaduse, Võimla tänava vahelisele alale, sh maa- alune parkla.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.2 Seminari tänava arendus.	2025- 2030	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga.	2023- 2025	Linnavalitsus, projektid

	T 2.7.4 C. R. Jakobsoni tänava läbimurde ehitus Tallinna tänavalt Kalda tänavani.	2023-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.5. Linnuriigist läbimurre Rägavere teele.	2023-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.6 Kungla tn pikendus, Tuuslari, Linda ja Salme tn välja ehitamine.	2023-2024	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.7 Linnuriigi linnaosa kõnniteede ehitamine.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Liikluse muutmine jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.8.1 Kergliiklusvahendite parkimiskohtade broneerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.8.2 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine ja kujundamine atraktiivseks kaasaegseks jalakäijate alaks.	2022-2030	Linnavalitsus, projektid

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Linna ruumiline planeerimine ning arendamine on läbi aegade olnud prioriteetne ning järjepidev ning sellest tulenevalt ka hetkevajadustega arvestav. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka logistiliselt (liiklusühendused, kergliiklusteed, kaubanduskeskuste paiknemine, funktsioonide jagamine). Koostamisel on Lai tn 21 detailplaneering, mille eesmärgiks on kaubanduse ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamine kesklinnas.

Tulevikuvisionid

Linna planeerimine on pikk ja järjepidev töö. Viimased sammud südalinna tihendamiseks on tehtud F. G. Adoffi tn 1 planeeringu ning arhitektuurikonkursi kaudu. Samuti Parkali 9 ja 9a planeeringu ning arhitektuurikonkursi. Mõlemad alad on väga olulise koha peal linna üldist tihedust ja funktsionaalsust silmas pidades. Siinkohal on hea meenutada, et Parkali tn 9 kinnistu on samuti kaetud detailplaneeringuga, mis pikemas perspektiivis annab võimaluse selle ala hoonestamiseks ning ka parkimismaja ehitamiseks. Parkali 9 krunt rikastab jalakäija liikumistrajektoori keskväljakult vallimäe poole, muutes oma esimese korruse funktsioonid avalikeks. F. G. Adoffi tn 1 krunt pakub tulevikus oma esimese korruse äripinnaga erinevaid

sekkumise võimalusi. Kõige selle käigus tekib ka juurde kvaliteetset elamispinda otse südalinnas. Kesklinna krooniks on kujunemas Lai tn 21 kinnistu ning selle ümbrus, mis sisaldab endas suurt potentsiaali ning lubab tulevikus südalinnast lahkumata täita oma soovid nii ostlemis- kui muudes vaba aja veetmise võimalusi pakkavas keskuses. Samuti hakkab polüfunktsionaalne kvartal sisaldama endas ka elamisvõimalust. Väga suur mastaap peaks lahendama elanike vajadusi eelkõige ostlemise seisukohast ning sage liikumine linnast välja praktilisest seisukohast peaks kaotama mõtte.

Väga suurt ressursi nähakse linna, sealhulgas linnust ja Tarva kuhu külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab kesklinna. Tuleb luua eeldused, et turiste, kes külastaks ka südalinna, oleks rohkem ning nende poolt linnas veedetud aeg pikeneks. Bussiga linnusesse saabuval turistil peab tekkima huvi ja tahtmine liikuda Tarva ja linnuse juurest keskväljaku suunas ning sealt edasi loodavale Arvo Pärdi muusikamaja ning riigigümnaasiumi esisele Vabaduse tn 2 väljakule, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. Lisaks kesklinnas paiknevale spaale, keskväljakule, promenaadile, spordirajatistele, bussijaamale, ja teistele asutustele oleks vaja esimeses järjekorras ehitada välja Vabaduse tn 2 väljak ja renoveerida Pauluse kirik. See tekitaks uue sõlmpunkti ning sihtkoha keskväljakult liikumisel. See tähendaks ka Laia tänav renoveerimist, et ühendus jalakäijale sujuv ning meeldiv oleks. Ehitada välja Seminari jalakäijate prioriteediga tänavaala. Edasi tuleb arendada ja uuendada nii Keskväljakut kui selle vaatamisväärsuste arsenalit –luua uus skulpturaalne (arhitektooniline) objekt, mida nägemata ei taha inimene Rakverest lahkuda. Tuleks parandada ka jalakäijate ühendust Keskväljaku ja Vabaduse tn 2 väljaku vahel, sest esmatasandi tervisekeskus, Arvo Pärdi muusikamaja ning septembris 2022 valmiv riigigümnaasiumi hoone muudavad Vabaduse tn 2 väljaku ümbruses liikumise nii autoga, kergliigeldes kui ka jalgsi väga aktiivseks. Kergliiklejal saab olema sujuvam liikumine Seminari tiheasustatud korterelamute alalt spordikeskuse ja spaa suunal. Promenaadi ja Seminari tänavaala ühendamine muutub järjest aktuaalsemaks, toitmaks nii linna peatelge ennast kui ka funktsioone selle ümber. Sellega seoses on plaan lahendada pudelikael (jalakäijate liikumine) Promenaadi ja Seminari lineaalpargi vahel.

Elamumajanduse arendamine on Rakveres erakätes. Enamik nõukogude ajal ehitatud kortermaju on tänu riiklikele toetustele renoveeritud. Uute kortermajade rajamine on arendajatel plaanis nii süda- kui ka äärelinna. Rakvere linn on omalt poolt abiks detailplaneeringute võimalikult kiire menetlemisega.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinnas on jalakäijate tänavate võrgustik ning atraktiivne ühendus Vallimäe ja kesklinna vahel. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool, linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha.
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, sinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik.
- Linna tööstusalad on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus, sadamatega, maanteed). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused.
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinna eramutest kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai.

- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv ning jalakäijate prioriteediga. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele.
- Toimib naabervaldadega piiriülene e funktsioneerimine. Koos on läbi mõeldud elanikele olulised teenused nii ühistranspordi kui näiteks ka loomade varjupaiga teemal. Kohalik elanik tunnetab Lääne-Virumaad kui ühtset tervikut.
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud innovaatiliste ja digitaalsete lahenduste rakendamine. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisse on orgaanilisem ning sõlmküsimused arutatakse läbi juba planeerimisetapis. Lähtealuseks on kaasav planeerimine.
- Haldusüksuste võimalike ühinemiste tulemusel on Rakvere linn suurem ja võimekam.
- Linnas on olemas kõrghariduslik kontserdimaja Arvo Pärdi muusikamaja näol.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine, jalakäijasõbralik lahendamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.3 Linnust külastavate turistide kesklinna toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid ning pidev hooldus.	Pidev	Linnavalitsus
	T.3.1.5 Rakvere riigigümnaasiumi ja Keskväljaku vaheline ala ümber mõtestamine ning kujundamine.	2022-2023	Linnavalitsus
	T.3.1.6 Vabaduse väljaku ning muusikamaja väljaehitamine ning jalakäijate ühenduse loomine keskväljakuga	2022-2024	Linnavalitsus
E 3.2 Ettevõtlus- keskkonna arendus	T 3.2.1 Tööstuspargi taristu arendamiseks vajalike tööde teostamine ning kruntide realiseerimise ettevalmistamine; uute ja perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.3.1 Terviklike elamupiirkondade arendamine, sh Lennuki (Lenduri ja Propelleri tn) ja Linnuriigi (Õöbiku, Kajaka, Rägavere tee) elamupiirkondade arendamine, sh selle jaoks vajalike ettevalmistavate tööde ja planeeringu tegemine ning taristu rajamine.	Pidev	Linnavalitsus fondid
	T 3.3.2 Kesklinna tihendamine. Linnale kuuluvate kruntide ülevaatamine ning analüüs. Vajadusel	Pidev	Linnavalitsus, projektid

	realiseerimine terviklikuma ja ühtsema linnasüdame saamiseks.		
	T 3.3.3 Tammetõru tn 9 maauksusele Rakvere tammiku tervise- ja jooksuradadele juurdepääsutee rajamine.	2022-2026	Linnavalitsus
	T 3.3.4 Uus tn – <i>pumptracki, maastikuratta</i> raja ja kelgunõlva ehitamine.	2022-	Linnavalitsus
	T 3.3.5 Süstatiigi (Silla 4a) puhkeala rajamine.	2023-2030	Linnavalitsus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.4 Elamu- majanduse arendamine	T 3.4.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.4.2 Korterühistute ja ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine, ühistute ja ühisuste renoveerimisprojektide toetamine. Eluasemealaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, Eesti Korterühistute Liit, riik
	T 3.4.3 Munitsipaalhoonetele energiaauditi ja energiamärgise, remondivajaduse määramine, remontimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.4.4 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.5 Lihtsustada planeeringute menetlusprotsessi	T 3.5.1 Kaasata võimalikult suur hulk elanikkonnast nende keskkonna planeerimisse. Jagada infot erinevate elektrooniliste keskkondade kaudu.	Pidev	Linnavalitsus
E 3.6 Koolide kordategemine	T 3.6.1 Riigigümnaasiumi alustamisega korrastada põhikoolivõrk ning määrata hooned, mis jäävad koolivõrku teenindama. Vajadusel hooned renoveerida ning ümber ehitada.	2022-2027	Linnavalitsus

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linna looduskeskkond on oluline osa inimeste elukeskkonnast. Inimtekkeline keskkond koos tööstusaladega on planeeringuliselt hästi paigutatunud. Keskkonnaprobleemidest on enim tähelepanu all jäätmemajandus ja heakord ning Soolikaoja ja Maidla oja tervis. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud. 2018. aastal koostati Rakvere linna mürakaart, et välja selgitada peamised müraallikad ja -tasemed ning võimaluste piires neid vähendada. Täna müratasemete piirväärtuseid Rakvere linnas ei ületata. 2020. aastal teostati ka rongimüra uuring, mis hõlmas nii reisi- kui kaubaronge. Uuringu tulemusel selgus, et piirväärtuste ületamisi ei olnud.

Rakvere linna jäätmehoolduse korraldamine ja planeerimine lähtub jäätmeseaduse tingimustest ja Rakvere linna vajadustest. Jäätmemajanduse reguleerimiseks on koostatud „Rakvere linna jäätmekava 2021-2027“, mis juhindub Eestis jõustunud ja jõustuvate Euroopa Liidu direktiivide nõuetest ning Jäätmeseaduse sätetest. Olmejäätmete vedu toimub korraldatud jäätmeveona, on lisandunud biojäätmete vedu. 06.02.2022. algas uus korraldatud jäätmeveo periood. 2021. aastal täiustati avalike pakendikogumismahutite kogumisvõrgustikku, lisandus nii segapakendi kui ka klaaspakendi kogumiskonteinereid. Toimub pidev teavitustöö jäätmete sorteerimise ja taaskasutuse osas. Kõikvõimalike taaskasutamiste majanduslik otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest. 2020. aastal andis Keskkonnaamet linnale loa taaskasutada pinnasejäätmeid Näituse tn 28 kinnistule rajatava maastikurattaraja ehitamisel. Taaskasutatav pinnas pärineb erinevatelt linna poolt tellitavatelt ehitusobjektidelt.

Vabariigi Valitsuse 07.01.2016.a kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava kohaselt on Soolikaoja ökoloogiline seisund "halb ÖP (ökoloogiline potentsiaal)", koondseisundi hinne "halb". Aastaks 2021 on veemajanduskava kohaselt eesmärgiks saavutada Soolikaoja seisund "kesine ÖP". Rakvere linn on partner Keskkonnaministeeriumi koordineeritavas projektis LIFE IP CleanEST. Projekti raames tehti Soolikaoja uuring saasteainete allika tuvastamiseks ja kavandati edasised meetmed. Lisaks tehakse 2022. aastal jääkreostuse uuring Rägavere tee lõpus asuva bensiinijaama territooriumil ning töötatakse välja meetmed pinnasereostuse puhastamiseks. Tegevuste eest vastutab Keskkonnaministeerium ning uuringud viib läbi Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Projekti raames leitakse tulevikus ka jätkurahastusi, et siis uuringutulemuste ja väljatöötatud meetmete alusel likvideerida reostust ja jõuda veekogumite seisundi parandamiseni. Kavas on Rahvaia väljavooltruubi asendamine kanaliga, vältimaks ummistustest tingitud üleujutusi. Koostamisel on Soolikaoja alamjooksu taastamise projekt, mille käigus rakendatakse meetmeid Soolikaoja isepuhastusvõime suurendamiseks.

Linna territooriumil asuvad ka mitmed jääkreostusobjektid, mis on riigi poolt kaardistatud ja Keskkonnaregistris arvel. Siiski on ilmnenud ka uusi reostuskahtlusega piirkondi. Näiteks on teadmata ulatusega TK Kommunaari masuudihoidla kütuselekkest põhjustatud reostus Aia tn ja Karja tn vahelisel alal, mis jõuab Soolikaojja. Selle uurimisega tegeleb LIFE IP CleanEST projekt.

Rakvere linn ja AS Rakvere Vesi osalesid projektis EU Interreg Baltic Sea Region “Läänemere kaitsmine puhastamata reovee ärajuhtimise eest linnapiirkondade üleujutuste ajal” (NOAH). Rakvere pilootalal toimus sademevee süsteemide mõõdistus ja andmete töötlus ning loodi mudel pinnavormide ja sadeveesüsteemidega, mis annab aimu sadevee liikumise, immutamise ja võimalike üleujutusala kohta. See annab võimaluse paremini planeerida ja suunata sadevett. Projekti raames rajati Süstatiigile „tark lüüs“, mille abil luuakse puhvertsoon, mis vajadusel hoiab sadevett kinni.

Tulenevalt loomakaitseseaduse § 5 lõikest 2 on kohalikul omavalitsusel kohustus korraldada oma territooriumil hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjaste hävitamist. Kuna Rakvere linn omab ainsana Lääne-Virumaa kohalikest omavalitsustest hulkuvate loomade pidamiseks sobivat rajatist, on Lääne-Virumaa kohalikud omavalitsused sõlminud koostöölepingu koduloomade varjupaigatenuse osutamiseks. Lääne-Viru Omavalitsuste Liit on otsustanud rajada uue tänapäevastele nõuetele vastava koduloomade varjupaiga, mille valmimine on kavandatud 2023. a. Kuni uue varjupaiga valmimiseni on vajalik jätkata senise varjupaiga tööd.

Kliimaneutraalne Rakvere

Euroopa Liit on pikemaajalised kliimaeesmärgid kokku võtnud dokumendis „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050“. Eesmärkidest peamine on süsinikuheite vähendamine 80-95 protsenti võrreldes 1990. aastaga. See tähendab heite reaalset vähendamist ELis ning ei hõlma heitkogustega kauplemist. Eesmärgi saavutamiseks on vaja heitkoguseid vähendada 2030. aastaks 40 protsenti ning 2040. aastaks 60 protsenti võrra. Koos teiste arenenud riikidega peab EL astuma järkjärgulisi samme madala süsinikuheitega majanduse suunas. Eesti kliimapoliitika raamdokumendiks on „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“, millega lepiti kokku valdkondlikes ja kogu majandust hõlmavates poliitikasuundades, mis seavad selge teekonna aastani 2050, kuidas kasvuhoonegaaside heitkogust vähendada ning ühtlasi ka kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohaneda. Kliimapoliitika põhialused seab Eesti eesmärgiks kasvuhoonegaaside heite vähendamise 80% võrra aastaks 2050. Rakvere linn koostas aastatel 2021-2022 Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava (SECAP). Tegevuskava on alusdokumendiks linna kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel ning selle koostamise raames töötatakse välja linna energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ja strateegiakontseptsioon „Kliimaneutraalne Rakvere 2035“; ning säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia. 2022 aastal on valmimas Rakvere linna kliima- ja energiakava, mille tegemist rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Rakvere võtab suuna kliimaneutraalsusele programmiga „Kliimaneutraalne Rakvere 2035,,“
- Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini.

- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Linnaelanike ja ettevõtete hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Soolikaoja osalise avamise väljaarendamise ja seisundi paranemisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.1 Optimaalseima jäätmeveoteenuse tagamine	T 4.1.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna omavalitsustega Lääne- Viru Jäätmekeskuse baasil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.2 Mõistliku keskkonnamõistlikkuse edendamise	T 4.2.1 „Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava“ (SECAP) valmimine, sealhulgas energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ning säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia „Kliimanutraalne Rakvere 2035“.	2022	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.2.2 Koostöölepe keskkonnaministeeriumiga – rakendamine (ÜHISTE KAVATSUSTE DEKLARATSIOON 2021-2035)	2022-2030	Linnavalitsus
	T 4.2.3 Loodusharidusteemaliste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnade vastavate organisatsioonidega parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ning kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste kasutamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Selle suunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.3 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse	T 4.3.1 Keskkonnasõbralik teede, parklate ja tänavate hooldus vastavalt vajadusele.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

riskide vähendamine	T 4.3.2 Keskkonnasõbralik ühistransport.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.4 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.4.1 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.5 Looduskeskkonna majandamine	T 4.5.1 Metsamajandamiskavas kajastatud tegevuste elluviimine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.5.2 Uue metsamajandamiskava koostamine 2022-2031	2022	Linnavalitsus
	T 4.5.3 Soolikaoja ja sellel asuvate paistiikide settest ja taimestikust puhastamine ja võimalike reostuskollete leidmine ning likvideerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna arendamine	T 4.6.1 Soolikaoja osaline avamise uuringute jätkamine.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 4.6.2 Rahvaia väljavooltruubi asendamine kanaliga, vältimaks ummistustest tingitud üleujutusi (projekt LIFE LATEST)	2022-2027	Linnavalitsus, projektid
E 4.7 Puhkealade korrastamine	T 4.7.1 Linna pinnase ladustamisalade arendamine, kujundamine rekreatsioonialadeks.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Kodutute loomadega tegelemine	T 4.8. Loomade varjupaiga ümberkolimine ja osalemine ühises maakonna üleses rajamises-haldamises.	2022-2023	Linnavalitsus, VIROL, projektid
E 4.9 Mürahäiringu vähendamine	T 4.9.1 Koostöö müraallikate valdajatega mürataseme vähendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.9.2 Uutel planeeringualadel mürakaardi andmetega arvestamine nii müraallikate lisandumisel tekkida võiva koosmõju kui ka olemasoleva müra leviku tõkestamise osas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus		Teostajad, rahastajad
E 4.10 Taristu arendamine	T 4.10.1 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid

	T 4.10.2 Taaskasutusse suunatavate jäätmete liigiti kogumise soodustamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.11 Keskkonna-seisundi seire	T 4.11.1 Ussimäe prügila sulgemisjärgses seires osalemine.	Pidev	Linnavalitsus
E 4.12 Keskkonna-teadlikkuse tõstmine	T 4.12.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.12.2 Inimeste kaasamine talgupäevadele.	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.12.3 „Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava („SECAP“).	2022	Linnavalitsus
	T 4.12.4 „Rakvere linna kliima- ja energiakava kinnitamine“	2022	Linnavalitsus, KIK
	T 4.12.5 Rakvere linn juhindub kinnitatud kliimakavadest.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.13 Jäätmehoolduse arendamine	T 4.13.1 Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja vastavusse viimine kehtiva jäätmeseadusega ja keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“.	2022	Linnavalitsus
	T 4.13.2 Koostöö Lääne-Viru Jäätmekeskusega.	Pidev	Linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

Rakvere näol on tegu küllaltki roheline linnakeskkonnaga. Ainuüksi metsade all on ca 15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad, kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed, promenaad, kesklinn ja selle ümbrus on roheline, täiendavalt lisavad rohelist puiesteed. Ühtne rohealade võrgustik puudub vaid linna põhjaosas.

Kõikidel väiksematel haljasaladel võiks olla n-ö oma nägu. Iga park peaks teistest erinema ja kandma oma identiteeti. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, põetud hekid ja lilleklumbid, tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimisel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009).

Aasta 2030 visioon

- Linnas on tagatud mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid gruppe rahuldav rohe- ja puhkealade võrgustik.
- Linna kalmistud on heakorrastatud. Tagatud traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste võimalused. Alustatud on matmisi uuel kalmistul.
- Rakvere on heade ning eriilmeliste puhkealadega ühtlaselt varustatud linn. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured.
- Rakveres on tagatud puhkealade ja mänguväljakute omanäolisus, loodud on mitmed elurikkusküllased ja niidutaimestikuga alad.
- Rakveres on vähemalt üks keskne ja mahult suurem mänguväljak erinevas vanuses lastele, perede ühise ajaveetmise soodustamiseks.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal on suurenenud

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögruppide arvamustest on välja joonistunud järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.1 Mänguväljakute arendamine	T 5.1.1 Peremänguväljakute rajamine, sihtgruppidele väikelastest eakateni.	Pidev	Linna valitsus, projektid, erasektor
E 5.2 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2.1 Üliõpilaste ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis.	Pidev	Linna valitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
	5.2.2 Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused.	Pidev	Linna valitsus, erasektor, kolmas

			sektor, haridus- asutused
	5.2.3 Niidutaimestiku rajamine ja taastamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridus- asutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3.1 Palermo kalmistu arendamine.	2022- 2025	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhke- võimaluste arendamine	T 5.4.1 Rahvaiaa rekonstrueerimine.	2022- 2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.2 Promenaadi pikendus - Seminari tn lineaarpark.	2022- 2030	Linnavalitsus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.5 Olemas- olevate puhke- alade kasutuse intensiivistamine	T 5.5.1 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides .	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.6 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.6.1 Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine.	2022- 2025	Linnavalitsus, projektid
E 5.7 Mängu- väljakute arendamine	T 5.7.1 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ töös kavandatu elluviimine.	2022- 2025	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.8 Vähest ressurssi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.8.1 Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
	T 5.8.2 Linnaruumi arendamiseks heade mõtete leidmiseks linnakodanike kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
E 5.9 Rohealade ja puhkevõi- maluste arendamine	T 5.9.1 Alleede rajamine.	2022- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

	T 5.9.2 Põhjametsa rajamine.	2022-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.3 100 tamme pargi arendamine Tuleviku tn 22.	2022-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.10 Võimekuse suurendamine linna üldises heakorras	T 5.10.1 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordibaase ja rajatise haldab ning tööd koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurust arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimivad spordikool ja spordiklubid, motiveeritud ning pühendunud treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis arvestatava sportliku linna maine ja Euroopa Spordilinna tiitli 2022. Tegutsevate spordiorganisatsioonide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse ambitsioonikamatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Eesmärgiks on muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. Rakvere linn toetab järjepidevalt traditsiooniks saanud rahvaspordi- ja mainekujundusüritusi (nt Eesti Ööjooks) ning teiste suursündmuste Rakveres toimumist, mis toob linna sportlasi ja spordihuvilisi nii Eestist kui ka välismaalt. Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa turismi arengule. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks (sporditaristut silmas pidades). Rakveres on suurvõistluste pidamiseks ja suurte rahvaspordisündmuste korraldamiseks tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teisi sportlikke tegevusi soodustavaks ning sportimisvõimaluste valik ja tase on sarnase elanike arvuga linnadega võrreldes parim Põhjamaades.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.1 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.1.1 Spordikeskuse harjutusväljaku, sh volleplatside, ja tuletõrjespordi staadioni arendus, uute sportimisvõimaluste ja -alade loomine harjutusväljaku kinnistule.	2022-2023	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.2 Maadluse, akrobaatika ja võitluskunstide jaoks uute ruumide leidmine ning vajadusel projekteerimine.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
	T 6.1.3 Rakvere Spordihalli kaasajastamine. sanitaarremont, pesuruumide ja rietusruumide remont. Kergejõustikumaneži katuse remont. 40-50 majutuskoha rajamine spordibaasi.	2023-2028	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
E 6.2 Spordi propageerimine ja arendamine	T 6.2.1 Uute noorte kaasamine, noorsportlaste toetamine ja tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikool, projektid
	T 6.2.2 Spordiorganisatsioonide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.3 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste ning uute algatuste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.4 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine ja täituvuse maksimeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid

	T 6.2.5 Rakvere linna spordivaldkonna turundusplaani väljatöötamine.	2022	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.6 Liikumisharjumuste, vaimse tervise ja tervisliku toitumise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.3 Erinevate sportimisvõimaluste valiku laiendamine	T 6.3.1 Multifunktsionaalse spordihalli rajamine (kergejõustikuringi, pallimänguväljak, maadlus).	2022-2030	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 6.3.2 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (nt jää-, rannavõrkpalli-, tehnikaspordi- ja ekstreemspordi sisehallide rajamine).	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 6.3.3 Jalgpalli sisehalli rajamine koos olmehoonega.	2022-2023	Linnavalitsus, spordikeskus, riik, erasektor, projektid
E 6.4 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste loomisel ja arendamisel	T 6.4.1 Spordirajatiste kasutamise ja rajamisalase info vahendamine, osalemine arendusprojektides ja ühiste tegevuste koordineerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus omavalitsused, erasektor, kolmas sektor
E 6.5 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.5.1 Soolikaoja puhke- ja tervisespordiraja arendus.	2023-2030	Linnavalitsus, projektid

	T 6.5.2 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav).	2022-2025	Linnavalitsus, omavalitsused, riik, erasektor, projektid
	T 6.5.3 Discgolfi raja võrgustiku arendamine ja profiraja asukoha leidmine.	2023-2025	Linnavalitsus, projektid, spordikeskus
	T 6.5.4 Rahu Halli rekonstrueerimine energiatõhusaks ja kaasaegseks spordirajatiseks.	2022-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.5 E-spordi arendamine Rakvere linnas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

7. KULTUUR

Hetkeseis

Rakvere on uudsete ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht. Linnas toimub mitmekesine kultuurielu, korraldatakse suurejoonelisi kultuurisündmusi. Rakvere on Euroopa väiksemaid linnu, kus on oma kutseline teater.

Linna suuremad kultuuriasutused on Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Muusikakool, SA Rakvere Teatrimaja ja Teatrikino, Virumaa Muuseumid SA koos Rakvere Linnuse, Rehbinderi maja, Eesti Politseimuuseumi ja Linnakodaniku Majamuuseumiga, Rakvere Galerii. Lisaks tegutsevad mitmed mittetulundusühingud, seltsid ja kogudused, pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, harrastusteater jne). Kultuurikeskuse osana tegutseb Rakvere Avatud Noortekeskus, pakkudes mitmekesiseid vabaajaveetmise ja enesetäiendamise võimalusi.

Linna kultuurielu koordineerib ja korraldab Rakvere Kultuurikeskus, viies läbi ise üritusi ja aidates teisi läbiviimise juures.

Traditsioonilised üritused on Rakvere linna päevad, rahvustoitude ja -kultuurifestival „Kamalammas“, Rakvere Kultuurifestival, Arvo Pärdi sünnipäevanädal, Jaan Paku nimeline noorte muusikute festival, teatrifestival Baltoscandal, Rakvere Laste Balletifestival, filmifestival „Festheart“ ja Meeste Tantsupidu. Tähistatakse rahvus- ja riiklikke pühi ning rahvuskalendri tähtpäevi. Rakvere linn kinnitab igaks aastaks oma esinduskollektiivid, kellel on au esindada linna erinevatel kultuuriüritustel.

Kultuurielu korraldamist ja arengusuundi mõjutavad kriisiolukorrad, millega seoses kultuuriasutused ja seltsid peavad oma tegevusi ümber korraldama.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn, mis on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed võimalused kultuuri korraldamiseks.
- Valminud on Arvo Pärdi Muusikamaja.
- Lääne-Virumaa Keskraamatukogu tegutseb kaasaegsetes ruumides ja on muutunud kogukonna õppimise, kultuuritarbimise ja vabaajaveetmise kohaks.
- Tagatud on võimalused erinevate huvirühmade kaasatuseks kultuuriellu.
- Tagatakse parimal moel kultuuri toimimine ja arenemine igas olukorras.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 7.1 Rakveres on mitmekesised võimalused korraldada ja tarbida erinevaid kultuuri-sündmusi	T 7.1.1 Ajaloolise Pauluse kirikuhoone renoveerimine Arvo Pärdi nimeliseks toimivaks muusikamajaks.	2022-2025	Linnavalitsus, riik, erasektor, eraisikute annetused
	T 7.1.2 Uute kultuuriobjektide toimimiseks vajalike struktuurüksuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.3 Hooajalise kultuuriprogrammi korraldamine linnaruumis.	Pidev	Kultuurikeskus, Linnavalitsus, allasutused, erasektor, kolmas sektor

Lisaks linnas lahendamist vajavad kultuurivaldkonna eesmärgid, tegevused ja projektid

E 7.2 Rakverel on toetatud mitmekülgne kultuuriruum	T 7.2.1 Kultuuriseltside, sh esinduskollektiivide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.2 Erineva suunilusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Kohalike, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste sündmuste toetamine ja osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kultuurikeskus, muusikakool, raamatukogu, galerii, seltsid jt.

	T 7.2.4 Kultuuriinfo jagamise veebiplatvormi Kultuuriaken haldamine.	Pidev	Kultuurikeskus
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise ja integratsiooni toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, hallatavad asutused, projektid
	T 7.2.6 Vallimäe Vabaõhukeskuse arendamine atraktiivseks ja hästitoimivaks esinemispaigaks.	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus, projektid
	T 7.2.7 Rakvere Vallimäel asuva linnuse varemepargi konserveerimine ja valgustamine, et tagada selle säilimine ja turvaline ligipääs.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid
E 7.3 Rakveres on kaasaegsed ja koostöös toimivad kultuuriasutused	T 7.3.1 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine.	2022-2025	Linnavalitsus, L-V Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.2 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu iseteenindusautomaatide soetamine ja kasutuselevõtt.	2022-2025	Linnavalitsus, L-V Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.3 Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, seltsid jm koostööpartnerid

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTEKAITSE, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on pidevas arengus. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit erakoolides ja pikapäevarühmades toitlustuse toetamine, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu kohamaksutoetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist. Lapsevanematele korraldatakse ennetavaid koolitusi („Imelised aastad“, „Hoolivad isad“) jm tegevusi koostöös erinevate asutustega.

Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 125 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanikeregistrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust 400 eurot. Munitsipaalkoolides on 1.-12. klassi õpilastele koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Lasteaiakoolidele on tagatud tasuta hommikusöök.

Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske ja sügava puudega inimestele, üle 65aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 3- ja enamalapseliste perede lastele ja nende seaduslikele esindajatele.

Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 100 eurot.

Rakvere linn toetab hooldekodu kohamaksu tasumisel 80 inimest, kes ise või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised seda tasuma varalise seisundi tõttu.

Rakvere Linnavalitsus osutab toetavaid teenuseid **Rakvere Sotsiaalkeskuse** kaudu, mis pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport, sotsiaaleluruumiteenust, tugiisikuteenust, isikliku abistaja teenust, psühholoogilist nõustamist, sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenust lasteaedadele ja varjupaigateenust. Uue teenusena pakutakse aastast 2021 päevasel ajal väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust dementsetele. **Eakate päevakeskuses** töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. **Laste päevakeskuses** aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. **Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses** pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). **Sotsiaalmajas** on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8 inimesele. Sotsiaalmajaja nullkorrusel osutatakse maakonnas ainukesena varjupaigateenust, mida igapäevaselt kasutab kuni 12 inimest. Avahoolduse teenust pakutakse kuni 100 eakale ja erivajadusega inimesele ning tugisiku ja isikliku abistaja teenust üle 65 inimesele. Teenuseid osutatakse erivajadustega ja puudega lastele koolis ning lasteaias, abivajavatele peredele ja erivajadustega täiskasvanutele. Liikumisraskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid tegevustoetuse ja erinevate projektide rahastamise kaudu. Lisaks vahendatakse riigi osutatavat tasuta õigusabiteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. OÜ Keerub ja SA Hea Hoog pakuvad alates 2016. aastast kaitstud töö teenust sügava või raske vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele. EELK Rakvere Kolmainu kogudus on loonud töökeskuse erivajadustega täiskasvanutele nende toetamiseks ja abistamiseks ning arendab kogukonnas elamise teenust. OÜ Sõiduabi osutab Rakvere Linna abivajajatele paindlikku sotsiaaltransporditeenust.

Toimub koostöö riiklike projektipartneritega puudega inimeste kodude kohandamiseks ja vähekindlustatud isikute kütteseadmete uuendamiseks. Rakvere Linnavalitsus esitas 2020 aastal Euroopa Sotsiaalfondi sotsiaalteenuste laiendamise projekti, et toetada suure hoolduskoormusega lähedaste paremat toimetulemist. Antud projekti raames loodi 2021. aasta algusest kuni 31.12.2022 kuus täiendavat tugitöötaja töökohta Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri.

Rakvere Linnavalitsus on juhtpartner omavalitsusteüleses projektis „Inimesekeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudeli rakendamine kohalikul tasandil“, mille raames töötab Rakvere Sotsiaalkeskuses kuni 31.03.2023 hoolduskoordinaator. Koordinaatori roll on toetada klienti ja tema lähedasi, et leida üles vajalik info ning seeläbi vähendada lähedaste hoolduskoormust ja suunata kliendi teekonda vajalike teenusteni jõudmisel. 2021 aasta lõpust osutatakse koostöös Kultuuriministeeriumiga uussisserändajate toetamist läbi projekti. Projekti raames töötab Rakvere Linnavalitsuses juhtumikorraldaja kuni 31.12.2022. Läbi Omavalitsuste liidu projekti töötab Rakvere Linnavalitsuses NEET juhtumikorraldaja kuni 30.09.2023

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Tõhus võrgustikutöö sotsiaalvaldkonnas ennetab raskemaid probleeme.
- Teenused ja toetused on paindlikud ja igale abi vajavale inimesele on tagatud tema isikupäraseid vajadusi arvestav tugi, mis võimaldab tal maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja kõik avalikud teenused on võrdselt kättesaadavad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.1 Elanike sotsiaalne turvalisus on tagatud inimeste toimetuleku toetamisega sotsiaalteenuste osutamise kaudu	T 8.1.1 Rakvere linnas pakutavate sotsiaalteenuste mitmekesistamine ja teenuste kättesaadavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor ja teised partnerid
	T 8.1.2 Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel, nt koduhooldusteenuse pakkumisel vähemalt ühe veebirakenduse kasutusele võtmine.	Pidev 2022	Linnavalitsus, projektid, sotsiaalkeskus
	T 8.1.3 Koostöö laiendamine kolmanda sektoriga.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.1.4. Erinevate avalike teenuste pakkujate ja ametkondade koostöö parandamiseks ümarlaudade ja võrgustikukohtumiste korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 8.2 Stabiilsed, paindlikud ja kliendikesksed teenused	T 8.2.1 Stabiilsete, paindlike ja kliendikesksete sotsiaalteenuste osutamise tagamine, eelistades ennetavaid teenuseid (tugiteenuste osutamine, dementsete ja puudega täiskasvanute päevahoid jms).	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, kogudused ja teised partnerid

	T 8.2.2 Kliendi- ja ennetustöö tegemine juhtumikorralduse põhimõttel.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.3 Optimeeritud ja tõhustunud sotsiaalvaldkonna teenuste süsteem	T 8.3.1 Olemasolevate teenuste pakkumise analüüsimine ja selle tulemuse põhjal teenuste tegeliku vajaduse väljaselgitamine.	2022	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.4 Toimiv koostöövõrgustik lastega tegelevate erinevate spetsialistide vahel	T 8.4.1 Spetsialistide vajaduste kindlaks tegemine, tagamaks tõhus töö laste, noorte ja peredega.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA, VIROL
E 8.5 Süsteemne tegevus laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks ja perede toetamiseks	T 8.5.1. Laste päevakeskuse tegevuse, sh erinooresootöö, jätkamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.2. Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine: haridusasutuste psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine ning perede toimetuleku toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.3. Ennetustöö planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu vähekindlustatud perede lastele võrdsete võimaluste loomiseks.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, projektid
	T 8.5.4 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	2022	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.6 Töö- ja pereelu ühitamiseks on loodud	T 8.6.1. Koostöö lastehoiuteenuste pakkujatega teenuse kvaliteedi ja mitmekesisuse arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, teenusepakkujad

mitmekesised ja paindlikud lastehoiu võimalused	T 8.6.2. Arendada välja paindlikud lastehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele, erivajadustega lastele ja lapsehoid erijuhtudeks.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, teenusepakkujad
E 8.7 Eakatele väärrika vanaduspõlve tagamine	T 8.7.1. Võimaldada eakatel inimestel erinevate teenuste pakkumise abil elada võimalikult kauem harjumuspärasel koduses keskkonnas, arendades kliendikeskset koduhooldusteenust.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, sotsiaalkeskus
	T 8.7.2 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	2022 2023	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.7.3 Eakate elukvaliteedi säilitamine kogukonnaelus osalemise soodustamist toetavate teenuste abil (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport jne).	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, era- ja kolmas sektor
E 8.8 Puuetega inimestele on tagatud võrdsed võimalused osaleda kogukonna elus	T 8.8.1 Vajalike teenuste väljaselgitamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.8.2 Avaliku ruumi ja hoonete rekonstrueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajate kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 8.8.3 Puuetega inimestele erinevaid teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine, sh Rakvere Kolmainu Koguduse töökeskus.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, kogudused, projektid
	T 8.8.4 Eluruumide kohandamise jätkamine puuetega inimestele, tagamaks vastavalt nende vajadustele igapäevaelu toimetulek oma kodus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 8.9 Psüühilise erivajadusega inimestele on tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks	T.8.9.1 Psüühilise erivajadusega inimestele igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse pakkumise jätkamine, uute teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, era- ja kolmas sektor, projektid, sotsiaalkeskus, riik
	T.8.9.2. Psüühilise erivajadusega inimestele tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine.	Pidev	Kolmas sektor, linnavalitsus, Töötukassa
	T 8.9.3 Rakvere linna eestkostel olevate isikute igapäevaelu korraldamise teenuse arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus

E 8.10 Töötud osalevad aktiivselt kogukonna elus.	T 8.10.1 Tööharjutuskeskuse jätkusuutlikkuse toetamine ja koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor, Töötukassa
E 8.11 Hätta sattunud inimestele on tagatud peavari ja toit.	T 8.11 Varjupaigateenuse pakkumine ja Toidupanga tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.12 Märkav, hooliv, teadlik ja aktiivne kogukond.	T 8.12.1. Kogukonna teadlikkuse tõstmine mediakanalite abil, parandamaks inimeste adekvaatset reageerimisoskust probleemituatsioonides.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, kogudused, kolmas sektor
	T 8.12.2. Sotsiaalteenuste võimalustest teavitamine erinevates kanalites, sh linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.12.3. Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor

TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ning mitmekesised.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid tööruume linnas napib. 2019. aastal valmis esmatasandi tervisekeskus, kus töötavad 10 perearsti ja 2 psühhiaatripraksist. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui ka erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (koduõendus, statsionaarne õendusabi). 2021.aastal avati Rakvere Haiglas Lääne-Virumaa hooldus-, taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tervisedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Rakvere Linn kuulub Tervist Edendavate Omavalitsuste Võrgustikku. Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades murettekitav: murekohaks perearstide vanus ja nende nimistute ületätuvus. Eriarstide vastuvõtule saamine on problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri, saadakse abi Tallinna, Tartu ja Ida-Virumaa haiglatest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.13 Terve ja tervislikke valikuid tegev inimene	T 8.13.1 Terviseedenduslike projektide ja tegevuste toetamine ja neis osalemine, sh terviseedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega. VIROLi tervisenõukogus osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid, VIROL
	T 8.13.2 Seksuaalhariduse edendamine.	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor,
	T 8.13.3 Kardiovaskulaarsete haiguste, pahaloomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimise ennetamine.	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor
	T 8.13.4 Linnakeskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.13.5 Sõltuvushäirete ennetamine (tubakatooted, alkohol ja narkootilised ained).	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Haigla, Viru Haigla, perearstid, koolid
E 8.14 Esmatasandi arstiabi töö- ja teeninduskeskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.14.1 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse arendamine.	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, riik
	T 8.14.2 Koostöö arendamine meditsiinisektoriga, sh perearstidega sotsiaal- ja tervishoiuteenuste paremaks koordineerimiseks.	Pidev	Riik, erasektor,
	T 8.14.3 Alustava perearsti toetuse loomine.	2022	linnavalitsus
E 8.15 Eriarstiabi teenuste osutamine Rakvere linnas on tagatud	T 8.15.1 AS Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine.	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Haigla
E 8.16 Lasteasutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumisharjumuste kujunemisele ja lapsed on terved	T 8.16.1. Teostatakse lasteaegade ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalvet	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused, VIROL, TAI, hoolekogud
	T 8.16.2. Tervislikke toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid, VIROL, TAI

9.KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Kolmanda sektori organisatsioonid tegutsevad Rakveres aktiivselt erinevates valdkondades (sport, kultuur, sotsiaalvaldkond jne) ja tehakse valdkondade üle koostööd.

Rakvere Linnavalitsusel on hea koostöö mittetulundusühingutega sotsiaal-, haridus-, spordi- ja kultuurivaldkonnas. Näiteks ostetakse päevakeskuse teenust erivajadustega täiskasvanutele EELK Kolmainu koguduselt; erinevas vanuses sihtgruppidele tegutsevad spordi-, tantsu- ja lauluringid jne. Linna kolmas sektor tegutseb iseseisvalt, saades vajadusel tuge Rakvere Linnavalitsuselt ja eraettevõtjatelt.

Aasta 2030 visioon

- Linnakodanikud osalevad aktiivselt linna elu kujundamisel ja edendamisel, tehes valdkondadeülest koostööd.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 9.1 Kodanike heaperemehelike hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine.	T 9.1.1 Erinevate võrgustike kaudu linnakodanike teadlikkuse kasvatamine. linnas oluliste teemade arutamiseks. Avatud koosolekute ja ümarlaudade edasine regulaarne korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 9.1.2 Rakvere linna kaasamiskava ellurakendamine.	2022-2023	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 9.2 Kodanikuühiskonna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2.1 Korterühistute ja majaomanike tegevuse toetamine.	Pidev	Korterühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja taaskasutuse suurendamine	T 9.3.1 Taaskasutus- ja ringmajandusprojektide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Lääne-Virumaa Jäätmekekeskus, kolmas sektor, projektid, erasektor

E 9.4 Kodaniku-ühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4.1 Keskkonnateadlikkuse arendamine koolituste ja projektidega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kolmas sektor on kaasatud erinevate valdkondade arendamisse	T 9.7.1 Erinevate teenuste, ürituste, tegevuste toetamine.	Pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10.ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähiümbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks.

Rakverlastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida vääridatakse pidevalt tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 90 km/h sõidukiirusega on võimalik poole kuni kolmveerand tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. 2020. a valminud Aaspere-Haljala 6,5 km neljarealine teelõik juba lihtsustab ühendust Tallinna ja Rakvere vahel. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maantee- ja raudteevõrgu kvaliteedi jätkuv parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine, sh raudteetranspordiga.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, ajakohane taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja lõuna–Lennuvälja tööstusalal, mille hea logistilise asendiga kinnistute arendamises tuleb keskenduda eelkõige kahele sihtgrupile: Skandinaavia riikides asuvad ettevõtted, mis on huvitatud sealsete tootmisüksuste kulude vähendamisest ning kvalifitseeritud tööjõule baseeruva väike ja keskmise suurusega ettevõtetes tootmise arendamist kavandavad investorid. Linna loodud tööstusalad on ettevõtete poolt hästi vastu võetud ning neid arendatakse pidevalt edasi.

Tulevikus näeme Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arvu kasvu. Tallinna kõrval pakuvad üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa linnad kui ka Tartu linn, seda näiteks teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritum tööjõud ja juhid, kellele Rakvere võiks olla sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverlaste jaoks on oluline, et suureneks reisirongide liikumiskiirus (kuni 160 km/h), mugavus ja sagedus nii Tallinna kui ka Narva suunal ning pikendadaks elektriraudteed Tapalt Rakvereni ja sealt edasi

ka Narvani. Piirkonna majanduselu aktiveerimiseks ülioluliste riiklike prioriteetidena peaks valmis ehitatama Tallinna–Narva–Peterburi neljarealise maantee (Via Vironia) ning Rakveres Kauba tänava viadukti, mis ühendab kesklinna Lennuki tänava tööstus- ja arengupiirkonnaga. Narvas, Eesti-Vene piiril asuva maanteesilla rekonstrueerimine ja laiendamine aitaks lahendada piiripunkti läbilaskevõimega seotud probleemistikku.

Nagu Eesti, nii on ka Lääne-Virumaa linnastumise tase madalam kui mujal Euroopas. Maakonnas asuvad ettevõtted on elanikkonna vähenemise tingimustes liikumas maakonnakeskusesse, kuna jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaelistele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri- ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Erinevaid kvaliteetseid kaupu ja teenuseid pakkuvad ettevõtted Rakvere keskkonnas on vajalikud turismi arendamiseks, nagu ka uute arhitektuursete turismi atraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine. Turisti Rakverre saabumise motiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Rakvere Linnuse kogupere keskaja teemapark, 2020 valminud Vallimäe Vabaõhukeskus ja renoveeritud Pikk tänav koos põneva Linnakodaniku Majamuuseumiga, Tarva kuhu, Rakvere Teatri kompleks koos teatrikino ja kaitsealuse mõisapargiga, AQVA spaa, arhitektuursetl eriilmeline keskväljak, Eesti Politseimuuseum, Rehbinderi maja jpm. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad Rakvere linna turismistrateegia, turismi arengu- ja tegevuskava, lähtudes Rakvere kui kestliku ja rohelse sihtkoha - „Green Destination“ – põhimõtetest. Välja töötamisel on turismipaketid, mis kaasaksid kõike eelnimetatud ning lisaks uusi valikuid, sh renoveeritud ajaloolise Pika tänava ja Rakvere vanalinna arendamine lisaks turistile ka ettevõtjale ja kultuurikorraldajale atraktiivseks tsooniks ning Rakverele iseloomulike ettevõtete külastamine koos toodangu ostmise ja degusteerimisega.

Välja on arendatud „VisitRakvere“ bränd ja alustatakse selle turundamist. Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud tunnuslauset „Väge Täis“ ja kultuurikontseptsiooni „Kreiselinn – Crazy City“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: Arvo Pärdi muusikapäevad, teatrifestival Baltoscandal, Eesti Ööjooks, Meeste Tantsupidu, Punklaulupidu. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka Rakvere Kultuurikeskuse, Rakvere Turismiinfokeskuse ja Rakvere Spordikeskuse tegevusi ning investeeringuid. Lähiaastatel on kindel soov viia ellu unistus Arvo Pärdi muusikamajast.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on reisisihina nii Eestis kui rahvusvaheliselt tuntud, hästi ligipääsetav.

- Rakvere on inspireerivate sündmuste toimumise linn. Eestisesed ja rahvusvaheliselt huvipakkuvad atraktsioonid ja muud turismitooted motiveerivad Rakvere külastamist, korduvkülastusi ning pikendavad nii sise- kui väliskülastaja viibimist Rakveres ja piirkonnas.
- Rakvere on kestliku ja rohelise väärtuspõhise sihtkohana külalislahke ja turvaline, linnas viibija külastajakogemus on ühtlaselt kvaliteetne ja ootusi ületav. Turismitooted ja -teenused on inspireerivad, meelde jäävad ja uuendusmeelsed.
- Linnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakkujad taganud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Turismisektoris on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe.
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal Tallinna Ülemiste liiklussõlme ja Narva piiripunkti kaudu Peterburi suunal.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntuvat tuge.
- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivsed jalgsikäigu- ja muud ühendused Rakvere linnusega.
- Linnas toimuvad kultuuri- ja spordisuurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust ja toimivad ka mainekujundusprojektidena. Rakvere on aastaringelt turistidele atraktiivne.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu väljaarendamine	T 10.1.1 Ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooniga liitumise võimaluse tagamine kogu linna haldusterritooriumil.	2022-2025	Rakvere Vesi, Keskkonna-investeeringute Keskus, linnavalitsus, projektid
	T 10.1.2 Kauba tn – Arkna tee raudteeviadukti projekteerimine ja väljaehitamine.	2023-2030	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 10.1.3 Olemasolevate ettevõtlus- ja tööstuspiirkondade arendamine Nortsu, Raudtee tänava piirkonnas.	2022-2030	Linnavalitsus, projektid

E 10.2 Tööhõive suurendamine ja uute töökohtade loomine	T 10.2.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse arendamine ja purikatuse väljaehitamine täiendava turismiattraksioonina.	2022-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 10.2.2 Aktiivne turundus ettevõtlus- ja tööstusaladel asuvatele kinnistutele investorite leidmiseks.	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, projektid
E 10.3 Linna külastavate turistide arvu suurendamine	T 10.3.1 Linna pikaajalise turismistrateegia ja -tegevuskava väljatöötamine.	2022-2025	Linnavalitsus, kõrgkoolid
	T 10.3.2 Olemasolevate turismimagnetite sünergilise potentsiaali parem kasutamine. Turismipakettide väljatöötamine.	Pidev	Linnavalitsus, erainvestorid, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.3 Rakvere turismivaldkonna infomaterjalide arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.4 Turismimesseidel (Eestis (TourEST), Soomes (Matka), Lätis) osalemine ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
E 10.4 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks vaatamisväärsuste arendamine	T 10.4.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse purikatuse rajamine.	2023-2030	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.2 Vallimäe Vabaõhukeskuse ja Pika tänava sidumine kesklinnaga.	2023-2030	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.3 Rakvere kui Rohelise Sihtkoha (<i>Green Destination</i>) arendamine Rakvere Turismiinfokeskuse poolt.	2022-2030	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.4 Vallimäe Vabaõhukeskusesse, Rakvere Linnusesse, ja Tarva juurde saabuvate turistide vana- ja kesklinna meelitamine visuaalselt ühendatud objektide jada abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kultuuriministeerium
	T 10.4.5. Pikk 22 arendamine.	2022-2025	Linnavalitsus, erasektor, projektid Kultuuriministeerium
	T 10.4.6 Rakvere Linnuse peavärava ja Parkali trepi vahele silla rajamine.	2023-2030	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.7 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil. Linnaruumi täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda (nt liivakell, valgusattraksioonid, puskkaevu renoveerimine jne).	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid

	T 10.4.8 Uute turismiatraktsioonide arendamine linnas, nt Rakvere linnuse teemapark, kell, uued teemamuuseumid, Vallimäe suvine vaba aja keskus.	2022 - 2025	Linnavalitsus, erasektor, projektid
E 10.5 Positiivse maine hoidmine ja reklaam	T 10.5.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi - „ <i>Kreisi Linn/Crazy City</i> “ jätkuv arendus.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.3 Brändi Visitrakvere turundamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 10.5.4 Linna tunnuslause „Väge Täis/Full of Power“ ja sümbolika jätkuv levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

Lisaks turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.6 Välis- suhtluse arendamine	T 10.6.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Koolide välissuhtlemise toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.4 Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste selgitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.7 Turismi arendamine	T 10.7.1 Linna pikaajalise turismistrateegia ja tegevuskava väljatöötamine.	2022 2023	Linnavalitsus
	T 10.7.2 Vallimäe Vabaõhukeskuse, Rakvere Linnuse, Rakvere Vanalinna projektide jätkamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor

T 10.7.3 Kontserdi- ja etendustegevuse korraldamine Vallimäel, vanalinnas ja keskväljakul ning teistes kontserdipaikades.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
T 10.7.4 Rakvere Turismiinfokeskuse hooajaliste turismiinfopunktide avamine ja arendamine (Rakvere Linnuses, Politseimuuseumis ja mujal linnaruumis).	2023	Linnavalitsus, Kultuurikeskus.
T 10.7.5 Hooajaliste linnaekskursioonide korraldamine väljaõppinud giidide juhtimisel.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, SA Virumaa Muuseumid
T 10.7.6 Linna logo ja tunnuslause levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.7 Rakvere linna mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turistide teenindavate infostendide ja -viitade valmistamine- uuendamine ja paigaldamine turisti teekonnale (sh Tallinna-Peterburi maanteele).	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.8 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispaiikadesse: keskväljak, promenaad, bussijaam, linnus.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.9 Viitadele ingliskeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav.	2022-2023	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.10 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös Rakvere turismipiirkonna partneritega.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.11 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse ja vastava viidastiku paigaldamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
T 10.7.12 Turismiümarlaudade korraldamine	Pidev	Linnavalitsus,

E 10.8 Ettevõtluse arendamine	10.8.1 Kontaktide algatamine, koostöö loomine ja ühisprojektide väljatöötamine siinse piirkonna ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ning Rakvere sõpruslinnade vahel.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.2 Valdkonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil).	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. RAHANDUS JA EELARVESTRAATEEGIA (2023-2027)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus, sealhulgas tööstusalade areng.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike ja maksumaksjate arv. Kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimetus oma rahalise seisu parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö,
- haridusasutuste olemasolu ja kvaliteet,
- elamispinna hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- elukeskkonna turvalisus.

Elanikkonna suurendamiseks Rakvere linnas on vajalik eelkõige elamu- ja ärimaade planeerimine. Maakonnakeskusena on Rakverele oluline hea koostöö riigiasutustega ning nende esindatuse säilimine ja suurenemine linnas.

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, et kaasfinantseerida eurotoetuste abil tehtavaid vajalikke investeeringuid.

Võimalike kohalike maksude kehtestamine

Lisaks Rakveres juba kehtivatele kohalikele maksudele on olnud arutlusel täiendavate kohalike maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate võimalike maksude peadest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinusid
Müügitmaks	Esialgu võib tulu linnakassase suurenedada.	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatelt ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile.
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist.	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ilmselt ei kata võimalikke tulusid.
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel.	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu.

Tulevikus võib toetava seadusandliku baasi korral, sarnaselt paljudele Euroopa riikidele, arutada veel muude maksuliikide – turismimaks, linnamaksu, ökomaksu vmt - kehtestamist, tingimusel, et kogutavad vahendid saavad sihtotstarbeliselt kasutatud linna ja piirkonna turismiattraksioonide turunduseks ja puhkamisvõimaluste reklaamiks.

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele kõrgetasemelisi avalikke teenuseid.
- Maksuraha kasutamine on jätkuvalt vastutustundlik, tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.
- Haldusterritoriaalse ümberkorralduse käigus on suurenenud linna maksubaas ja kasvanud investeerimisvõimekus, mille abil saab linnakeskkonda paremini arendada.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 11.1 Finantsjuhtimise parandamine	T 11.1.1 Linna ja allasutuste finantsplaneerimise parandamine rahaliste vahendite efektiivsem kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 11.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 11.2.1 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, riik, koostööpartnerid, projektid
E 11.3 Linna finantsvõimekuse tagamine	T 11.3.1 Prioriteetseks pidada investeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras et tagada laenuvõtmise vajalik võimekus lubatud laenukoormuse piires.	Pidev	Linnavalitsus

Rakvere linna eelarvestrateegia 2023-2027

Rakvere Linnavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	24 013 595	24 807 315	25 550 534	26 319 809	27 116 109	27 940 446	28 793 865
Maksutulud	13 565 622	14 324 531	14 889 392	15 476 848	16 087 802	16 723 194	17 384 002
sh tulumaks	13 369 867	14 121 531	14 686 392	15 273 848	15 884 802	16 520 194	17 181 002
sh maamaks	169 260	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000
sh muud maksutulud	26 495	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 083 866	1 879 696	1 917 290	1 955 636	1 994 748	2 034 643	2 075 336
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 292 335	8 529 088	8 669 852	8 813 325	8 959 559	9 108 608	9 260 527
sh tasandusfond	1 592 107	1 421 300	1 442 620	1 464 259	1 486 223	1 508 516	1 531 144
sh toetusfond	5 857 853	5 972 240	6 091 685	6 213 518	6 337 789	6 464 545	6 593 836
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	842 375	1 135 548	1 135 548	1 135 548	1 135 548	1 135 548	1 135 548
Muud tegevustulud	71 772	74 000	74 000	74 000	74 000	74 000	74 000
Põhitegevuse kulud kokku	20 719 146	24 669 270	25 151 024	25 573 025	26 068 158	26 501 340	27 012 405
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 225 219	2 130 330	2 162 285	2 192 557	2 221 060	2 247 713	2 274 685
Muud tegevuskulud	19 493 928	22 538 940	22 988 739	23 380 468	23 847 098	24 253 627	24 737 719
sh personalikulud	12 216 766	13 150 085	13 413 087	13 614 283	13 886 569	14 094 867	14 376 765
sh majandamiskulud	7 270 211	9 339 855	9 526 652	9 717 185	9 911 529	10 109 759	10 311 955
sh muud kulud	6 950	49 000	49 000	49 000	49 000	49 000	49 000
Põhitegevuse tulem	3 294 449	138 045	399 510	746 783	1 047 952	1 439 106	1 781 460
Investeeringitegevus kokku	-3 209 074	-3 787 379	-1 334 200	-3 884 200	-1 784 200	-1 474 200	-734 200
Põhivara müük (+)	1 007	0	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-7 102 595	-6 014 404	-6 600 000	-20 650 000	-2 050 000	-1 240 000	-500 000
sh projektide omaosalus	-3 017 837	-3 577 404	-1 100 000	-3 650 000	-1 550 000	-1 240 000	-500 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	4 084 758	2 537 000	5 500 000	17 000 000	500 000	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-92 780	-159 175	-84 200	-84 200	-84 200	-84 200	-84 200
Finantstulud (+)	738	0	0	0	0	0	0
Finantskulud (-)	-100 202	-150 800	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

Eelarve tulem	85 375	-3 649 334	-934 690	-3 137 417	-736 248	-35 094	1 047 260
Finantseerimistegevus	-28 072	1 501 975	-876 728	1 754 002	-527 971	-607 684	-1 300 764
Kohustiste võtmine (+)	2 000 000	3 511 975	1 100 000	3 650 000	1 550 000	1 240 000	500 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 028 072	-2 010 000	-1 976 728	-1 895 998	-2 077 971	-1 847 684	-1 800 764
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	645 885	-1 947 359	-1 811 418	-1 383 415	-1 264 219	-642 778	-253 504
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	588 582	200 000	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	7 461 110	5 513 751	3 702 333	2 318 919	1 054 700	411 922	158 418
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	13 877 035	15 379 010	14 502 282	16 256 284	15 728 313	15 120 629	13 819 865
Netovõlakoormus (eurodes)	6 415 924	9 865 258	10 799 948	13 937 365	14 673 613	14 708 707	13 661 447
Netovõlakoormus (%)	26,7%	39,8%	42,3%	53,0%	54,1%	52,6%	47,4%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	24 013 595	19 845 852	20 440 427	21 055 847	21 692 888	20 955 334	21 595 399
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	75,0%	75,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	17 597 671	9 980 593	9 640 479	7 118 482	7 019 275	6 246 627	7 933 952

Investeeringuobjektid	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	50 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000					
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
04 Majandus	1 795 004	500 000	500 000	1 500 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	567 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 228 004	500 000	500 000	1 500 000	500 000	500 000
05 Keskkonnakaitse	428 000	0	100 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	428 000		100 000			
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	579 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	230 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	349 000					
07 Tervishoid	57 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	57 000					
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	2 230 000	6 000 000	10 050 000	550 000	740 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 400 000	5 500 000	10 000 000	500 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	830 000	500 000	50 000	50 000	740 000	
09 Haridus	848 000	100 000	10 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	240 000		7 000 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	608 000	100 000	3 000 000			
10 Sotsiaalne kaitse	27 400	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	27 400					
KÕIK KOKKU	6 014 404	6 600 000	20 650 000	2 050 000	1 240 000	500 000

<i>sh toetuse arvelt</i>	2 437 000	5 500 000	17 000 000	500 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 577 404	1 100 000	3 650 000	1 550 000	1 240 000	500 000

	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Suuremad investeringud nimeliselt						
04 Pikk tn 22 arendustegevused	200 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000					
04 Jaama pst ehitus	900 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	567 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	333 000					
04 Küti tn ehitus	300 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	300 000					
04 Teede ehitus	0	500 000	500 000	0	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		500 000	500 000	0	500 000	500 000
04 Kastani pst ehitus	0	0	0	1 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				1 500 000		
05 Pere mänguväljak, Kastani pst 13	386 112	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	386 112					
05 Rekreatsiooniala ehitus	0	0	100 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			100 000			
05 Rahvaäia tiigi korrastamine	2 632	33 159	93 188	143 673	143 958	8 826
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 974	24 869	69 891	107 755	107 968	6 619
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	658	8 290	23 297	35 918	35 990	2 207
06 Tänavavalgustuse KIK projekt	550 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	230 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	320 000					
08 Jalgpallihall	2 100 000	0	0	0	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>	1 400 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	700 000					
08 Arvo Pärdi muusikamaja	0	6 000 000	10 000 000	500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		5 500 000	10 000 000	500 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		500 000				
08 Sporditaristuste ehitus, virgestusala ja sisejõusaal	0	0	50 000	50 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000	50 000		
08 Spordihalli majutuskohtade ehitus	0	0	0	0	740 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					740 000	
09 Põhikoolide Töö- ja Tehnoloogiakeskus	718 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	240 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	478 000					
09 Noortekeskus	0	100 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		100 000				
09 Vabaduse tn koolihoone ehitus	0	0	10 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			7 000 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			3 000 000			

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfaldi ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõistetav kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsemasse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teede remondiks rohkem ressursse toob. Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastus võimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna sajabprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.